

## Ангажиране на учениците – мисията...възможна?

Да, вярвам, че е напълно възможно, но основната пречка, това, което ни спира е визията ни за образованието. Това, което прави да изглежда мисията невъзможна е образователната култура, която сме изградили. А когато я трансформираме, преосмисляйки целите на ученето и преподаването, методите и средата на работа, въпросът за неангажираните ученици най-вероятно просто ще отпадне – поне за по-голямата част от младежите.

Голяма част от учениците не виждат смисъл в това, което учат и правят в училище. Ако трябва да бъдем докрай откровени, те са прави.

Все по актуална се превръща дискусиата за това как изучаваното в училище е полезно, какви са конкретните ползи и приложимост, защо е важно да развием определени умения и разбиране в училище. За бъдещето. Това е един важен диалог, който повишава съзнателността на младите, изгражда полезния навик да си задават въпроса “Защо правят това, което правят?”, както и активно да търсят и създават смисъл. Дори тази задача не е лека. Да кажем просто „това умения ще ти е полезно, когато пораснеш” не е достатъчно, дори не е отправна точка. Необходимо е да се проучат интересите на учениците и информацията да се обвърже с тях.

Тъкмо поради това в началото на годината правя въпросник за интересите на учениците.

След това не го изхвърлям просто, а го преглеждам и на негова база допълвам материалите за Мисията (не)Възможна 1. Става дума за активност, в която преди да започнат часовете по същество, си задаваме въпроса “Защо е полезен предметът, който изучаваме?”.

За целта е необходимо първо всеки педагог да си зададе този въпрос, да го зададе на колкото се може повече хора, да живее с него за известно време поне и да направи свое собствено изследване. Всяка година преоткривам нови и нови неща за ползите от езиковото обучение и никога не смятам, че изследването ми е завършило.

Но не е достатъчно. Как ще се почувствате, ако ви кажа, че ще работите сега, а ще получите заплата си след 5 години. Кой би го направил?

Две неща са жизнено важни в това отношение. Да покажем на учениците си как това, което правят им е полезно сега, но най-вече да учим учениците как да живеят и да се справят с живота сега.

Убедила съм се, че за много хора, занимаващи се с образование, тази идея не се радва на разбиране. Говоря за това, да учим младежите да се справят с емоциите (да ги разпознават, изразяват, управляват понякога и да не образуват в себе си емоционални блокажи и тумори), да се справят с взаимоотношенията си – със семейство, приятели, учители, да се учат да правят избори, да именно – да правят избори, да намерят себе си. Тук идва предизвикателството – първо ние трябва да се ограмотим по тези въпроси и да приемем, че това не е точна наука или такава, която можем да изчерпим с четене, т.е. ще се учим заедно, а понякога и от учениците си.

За да можем да сме полезни на учениците за да започнат да живеят по – добре още сега, да са по съзнателни и по-добри, според мен, са необходими 3 основни трансформации.

Първата е какво правим в час. В час по рисуване можем просто да учим за художници или да се учим и на това да рисуваме емоциите си, да разгадаем значението на цветовете и да предадем израз на гнева си в творба, била тя и от счупени предмети, като говорим за това как артисти преди това са го правили. Можем да се учим да търсим вдъхновение – да, според мен



това е възможно. В часовете по литература и език можем да създаваме истории, които говорят за предизвикателства в живота на младите хора и за това как пишещият би подходил към тях. Сигурна съм, че можем да говорим и за география на депресиите, а да не говорим за това какви възможности за изследване на вътрешния свят и взаимодействието с външния дават предмети като психология, етика и философия, изучавани в гимназията. Това са само начални щрихи.

Във връзка с тази идея се появява опасението, че учениците може да се присмеят на така разглеждани теми или да не се свържат с тях. Нормално е, темите са деликатни, а и радикални идеи винаги са приемани трудно в началото. Което ме води до втората фундаментална трансформация – отношението на учителя. Ако той не е убеден, ако няма упование, дори вярва, ако не умее да вижда отвъд привидностите – навъсените ученически физиономии- и да заразява с убедеността си, няма кой да го последва. Да си учител в днешно време е преди всичко да си лидер, а име много начини да си лидер, както и да си лидер не е равно на да си харесван и популярен. Важно да се разбере също така, че да си лидер означава да растеш и да се развиваш – и, да, това се учи. Ще посветя отделна статия на темата, тук само подчертавам значимостта на вярата в това, което се прави в час от страна на учителя, особено, когато се засягат деликатни въпроси.

Не на последно място е нужно да трансформираме начина, по който преподаваме. Лекциите могат да бъдат замени от модела на обърната класна стая и часовете да се посветят на активности, на дискусии, на това да се даде възможността на учениците да говорят, да изразят себе си, да приемат различната гледна точка. Дори само дискусиите, когато са добре водени, могат да бъдат изключително полезни – най – малко давайки възможност младите да се изкажат. Емоционалният и личният елемент може да се включи във всеки един час. Как? Най-лесният начин е въпрос за личното отношение и позиция по изучаваното. Както и обръщането на перспективата. Вместо какво е казал автора, какво би казал ти, ако си влюбен несподделено, или ако твоя кауза е неразбрана. Вместо напиши есе за пчеличките, напиши есе за това какво е за теб семейство. Вместо напиши десет изречения с подчинително наклонение, кажи кои ситуации те карат да се чувстваш несигурен (на испански).